

Miljö- och energidepartementet
Internationella sekretariatet

Rådets möte (miljö- och klimatministrarna) den 19 december 2016

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Icke-lagstiftande verksamhet

2. (Ev.) godkännande av A-punkter

A-punktsslistan är ännu inte känd.

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

3. (Ev.) godkännande av A-punkter

A-punktsslistan är ännu inte känd.

4. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar (EU ETS)

= Lägesrapport

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Ordförandeskapet har för avsikt att presentera en lägesrapport för diskussion av miljørådet om kommissionens förslag till översyn av EU:s handelssystem inför perioden 2021-2030.

Förslagets innehåll:

I oktober 2014 antog Europeiska rådet slutsatser som angav att utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 40 % inom EU fram till 2030 jämfört med år 1990. Enligt Europeiska rådets slutsatser ska det övergripande målet nås genom att utsläppen inom EU:s system för handel med utsläppsrätter (EU ETS) minskas med 43 % fram till 2030 jämfört med 2005 och genom att utsläppen i sektorer utanför EU ETS minskas med 30 % under samma tidsperiod.

Europeiska rådets slutsatser innehåller även vägledning för utformningen av handelssystemet för den fjärde handelsperioden, år 2021 – 2030. Bland annat ska taket för antalet utsläppsrätter i systemet minskas med 2,2 % årligen från och med 2021. Fri tilldelning av utsläppsrätter ska fortsätta ges till sektorer som anses utsatta för avsevärd risk för koldioxidläckage. Enligt Europeiska rådets slutsatser ska en fond för modernisering av energisektorn i medlemsländer med låg BNP per capita samt en innovationsfond inrättas. Vidare beslutades att 10 % av alla auktionerade utsläppsrätter ska tillfalla medlemsstater med en BNP per capita under 90 % av genomsnittet i EU. Resterande 90 % fördelas mellan medlemsstaterna baserade på historiska utsläpp, utan att minska andelen som auktioneras i systemet.

Kommissionen presenterade den 15 juli 2015 ett förslag till hur förändringarna ska genomföras genom ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar (första behandlingen). Kommissionens förslag innehåller bland annat regler för gratis tilldelning av utsläppsrätter som löper avsevärd risk för koldioxidläckage. Kommissionen föreslår att den nuvarande binära ansatsen för gratis tilldelning fortsatt gäller. Det innebär att sektorer som anses vara utsatta för avsevärd risk för koldioxidläckage får 100 % fri tilldelning upp till riktmärket och sektorer som inte anses vara utsatta får tilldelning upp till 30 % av riktmärket. Enligt

kommissionens förslag kommer andelen utsläppsrätter som auktioneras ut att uppgå till 57%.

Kommissionens förslag behandlades vid en orienteringsdebatt på miljørådet den 26 oktober 2015 samt vid en policydebatt på miljørådet den 20 juni 2016.

Parisavtalet från december 2015 innebär en skärpt internationell målsättning och ett behov av att alla parter inklusive EU ser över sina klimatplaner i samband med de i avtalet beslutade översynerna. Sverige och EU ratificerade i oktober 2016 avtalet som nu trätt i kraft.

Ordförandeskapets ambition var att nå en allmän inriktning vid miljørådet 19 december. Ordförandeskapet har gjort bedömningen att medlemsstaterna i stort sett är överens om regler för gratis tilldelning av utsläppsrätter till konkurrensutsatta sektorer men ser trots det inte förutsättningar för att nå en allmän inriktning. Utestående frågor finns bland annat avseende omfattningen av den fria tilldelningen av utsläppsrätter inom EU ETS, utformning och styrning av fonder för att modernisera energisystemen i medlemsstater med lägre inkomster samt åtgärder för att stärka EU ETS och dess prissignal. På rådsmötet kommer ordförandeskapet att presentera en lägesrapport om förhandlingarna med en diskussion om dessa frågor.

Under 2015 enades EU-medlemsstater och Europaparlamentet om införandet av en marknadsstabilitetsreserv. Marknadsstabilitetsreserven kommer att träda i kraft 2019 och syftar till att skapa en bättre balans mellan utbud och efterfrågan på utsläppsrätter inom EU ETS. Marknadsstabilitetsreserven fungerar genom att sätta av utsläppsrätter till marknadsstabilitetsreserven om det finns ett överskott på utsläppsrätter. Vid ett eventuellt underskott på utsläppsrätter tas utsläppsrätter från marknadsstabilitetsreserven för att auktionera ut. Överskottet på utsläppsrätter beräknas uppgå till cirka 1,7 miljarder utsläppsrätter.

Det slovakiska ordförandeskapets presenterade i början av december ett förslag som innebär att fler utsläppsrätter förs över till marknadsstabilitetsreserven för att minska det stora överskottet på utsläppsrätter som finns på marknaden. Enligt förslaget kommer det även vid en översyn av marknadsstabilitetsreserven att analyseras om en andel av utsläppsrätter i marknadsstabilitetsreserven bör annulleras.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen verkar för ett stabilt, långsiktigt och välfungerande handelssystem med stärkt prissignal för att främja innovation och teknikutveckling. Regeringen föreslår att Sverige verkar för en allmän inriktning om översynen av EU ETS under första halvan av 2017 under förutsättning att den tydligt bidrar till ett sådant resultat. I de fortsatta förhandlingarna om den detaljerade utformningen av den allmänna inriktningen föreslår regeringen att Sverige i möjligaste mån fortsätter att verka för svenska prioriteringar enligt nedan.

Givet att Europeiska Rådet fastslagit att auktioneringsandelen inte ska minska efter 2020 stödjer regeringen kommissionens förslag för en fastställd andel auktionering. Samtidigt behöver risken för så kallat koldioxidläckage beaktas.

EU:s handelssystem behöver utformas på ett sätt så att EU kan delta fullt ut i de femåriga översynscyklerna för att höja EU:s ambitionsnivå under Parisavtalet. Regeringen föreslår att Sverige verkar för en stark översynsklausul i EU ETS-direktivet som möjliggör senare skärpningar och att EU kan delta i den dialog under UNFCCC som genomförs 2018. Framtida översyner av EU ETS bör göras på ett tydligt, definierat och transparent sätt för att ge företagen under EU ETS största möjliga investeringssäkerhet vilket gynnar innovation och teknikutveckling.

Beslutet om att införa en marknadsstabilitetsreserv var ett viktigt steg mot att stabilisera utbudet och efterfrågan på utsläppsrätter på marknaden men fortfarande är prissignalen i systemet svag. Marknadsstabilitetsreservens integritet är central för att värna ett välfungerande EU ETS. Regeringen avser motverka kommissionens förslag om att ta 250 miljoner utsläppsrätter från marknadsstabilitetsreserven för att inrätta en fond för anläggningar som går med i handelssystemet efter 2021.

Regeringen anser att kommissionens förslag om EU ETS inte är tillräckligt för att EU ska kunna ta sitt ansvar för att bidra till att klimatavtalet från Paris uppnås. Förslaget om en linjär reduktionsfaktor på 2,2 % inom EU ETS från och med 2021 är inte tillräckligt för att uppnå Parisavtalets långsiktiga mål. Regeringen gör dock bedömningen att en skärpning av den linjära reduktionsfaktorn kräver ny vägledning från Europeiska rådet.

För att stärka handelssystemets effektivitet och prissignal i närtid behövs därför fler åtgärder för att skärpa EU ETS. Regeringen stödjer att marknadsstabilitetsreserven skärps genom ett större upptag under en period med ett tydligt definierat slutdatum för när skärpningen upphör för att säkerställa förutsägbarhet och långsiktighet. Regeringen anser att Sverige bör stödja en annullering av utsläppsrätter i marknadsstabilitetsreserven efter en viss tid.

Det är viktigt att de fonder som inrättas under EU ETS, framför allt fonder för att modernisera energisystemen i EU-medlemsländer med lägre inkomster, används för att främja en klimatomställning inom EU. Investeringar som finansieras av intäkter från handelssystemets fonder bör bidra till uppfyllandet av EU:s långsiktiga klimat- och energimål. Investeringar bör riktas mot förnybar energi, energieffektivisering och elinfrastruktur.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Miljö- och jordbruksutskottet 22 oktober 2015, EU-nämnden 23 oktober 2015
Miljö- och jordbruksutskottet 16 juni 2016, EU-nämnden 17 juni 2016

Fortsatt behandling av ärendet:

Ärendet kommer att behandlas i EU-nämnden 16 december 2016

Faktapromemoria:

2014/15:FPM47

5. Rådsslutsatser om hållbar kemikaliehantering

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Rådet förväntas anta rådsslutsatser om kemikalier.

Ansvarigt statsråd: Miljöminister Karolina Skog

Förslagets innehåll:

Enligt det sjunde allmänna miljöhandlingsprogrammet (Europaparlamentets och Rådets beslut nr 1386/2013/EU om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2020 – Att leva gott inom planetens gränser) skulle Europeiska kommissionen redan 2015 ha vidtagit ett antal åtgärder för kemikalier, bland annat för hormonstörande ämnen och nanomaterial. Utkastet till rådets slutsatser om kemikalier uppmanar Europeiska kommissionen att agera för att få dessa och alla andra åtaganden enligt miljöhandlingsprogrammet, till exempel EUs kommande strategi för en giftfri miljö, på plats. Det utvärderingsarbete av kemikalielagstiftningen som pågår välkomnas samtidigt som vikten av att i det arbetet till exempel åtgärda brister i tillämpningen av EU:s kemikalieförordning Reach samt ta hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Innehållet avspeglar till stor del det sjunde allmänna miljöhandlingsprogrammet.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen föreslår att Sverige välkomnar rådsslutsatserna och anser att dessa väl avspeglar vad som behöver göras inom den närmaste framtiden för att gemensamma åtaganden, framför allt inom ramen för Det sjunde allmänna miljöhandlingsprogrammet ska förverkligas. Sverige har fått gehör för många inspel, till exempel att det ska vara ett fokus på särskilt känsliga grupper såsom barn, att kommissionen får i uppdrag att utvärdera behovet av ett substitutionscentrum på EU-nivå och att textil nämns som exempel på en varugrupp där exponeringen för farliga ämnen måste minimeras.

Förslaget har inte tidigare behandlats i EU-nämnden eller Miljö- och jordbruksutskottet.

Övriga frågor

6.

a) Aktuella lagförslag:

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

i) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om bindande årliga minskningar av medlemsstaternas växthusgasutsläpp 2021–2030 för att skapa en motståndskraftig energiunion och fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 om en

mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och annan information som är relevant för klimatförändringen (första behandlingen)

ii) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inom ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information som är relevant för klimatförändringen (första behandlingen)

= Information från ordförandeskapet om läget i förhandlingarna

Ordföranden avser informera om läget i förhandlingarna om förslagen om ansvarsfördelningsförordning (ESR) och förordningen om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF). Förslagen har behandlats vid sex möten i rådsarbetsgruppen där de fyra första fokuserade på kommissionens konsekvensanalys av förslagen och de två sista på en genomgång av förslagen artikel för artikel. Förslagen har även diskuterats i en riktlinjedebatt på miljørådet i oktober 2016 och konsekvensanalyserna har behandlats i Coreper.

b) Aktuella lagförslag:

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

i) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2000/53/EG om uttjänta fordon, 2006/66/EG om batterier och ackumulatörer och förbrukade batterier och ackumulatörer och 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter. (Första läsningen)

ii) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 1999/31/EG om deponering av avfall (Första läsningen)

iii) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall (Första läsningen)

iv) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall (Första läsningen)

= Information från ordförandeskapet om läget i förhandlingarna

Ordförandeskapet avser informera om läget i förhandlingarna om avfallspaketet. Avfallspaketet har förhandlats i rådsarbetsgruppen sedan januari 2016. Den 2 december 2015 presenterade kommissionen sitt förslag i form av ett meddelande om en cirkulär ekonomi. Meddelandet innehåller två delar; en handlingsplan för en cirkulär ekonomi samt ett nytt avfallspaket med förslag på revideringar av samma 6 direktiv på avfallsområdet som i det tidigare paketet. Under hösten har ordförande gått igenom alla direktiv på nytt och ordförande avser därefter att lägga fram ett nytt kompromissförslag på alla delar. Förslagen om ändringar i avfallsdirektiv innehåller bland annat förslag till nya definitioner, höjda återvinningsmål gradvis minskning av deponering, åtgärder för att främja förebyggande av avfall och minimikrav för producentansvar.

c) Meddelande från kommissionen om arbetet för en hållbar europeisk framtid: Europeiska hållbarhetsagendan

= Information från kommissionen

Kommissionen avser informera om sitt meddelande om arbetet för en hållbar europeisk framtid. Meddelandet förklarar hur kommissionens tio politiska prioriteringar och annan politik bidrar till genomförandet av 2030 Agendan samt beskriver hur arbetet ska bedrivas framöver.

d) Meddelande från kommissionen om ren energi för alla européer

= Information från kommissionen

Kommissionen avser ge en övergripande presentation av förslagen i det så kallade ”Vinterpaketet”. I enlighet med kommissionens meddelande om Energiunionen presenterade den 30 november 2016 kommissionen förslag till ett stort antal rättsakter – ett ”Vinterpaket”. I meddelandet om Energiunionen anges 2016 som leveransår för revidering av nästan all EU-lagstiftning på energiområdet. I februari 2016 lanserade kommissionen

förslag rörande gasförsörjning. I Vinterpaketet presenteras ytterligare förslag: revidering av energieffektiviseringsdirektivet och byggnaders energiprestanda, revidering av förnybartdirektivet - inklusive hållbarhetskriterier för biomassa, flera förslag rörande en ny elmarknadsdesign samt ett förslag om ett övergripande styrningssystem för Energiunionen.

e) Fitness check av EU:s naturvårdsdirektiv (Fågel- och Habitatdirektiven)

= Information från kommissionen

Kommissionen avser informera om arbetet med utvärderingen av EU:s naturvårdsdirektiv.

EU-kommissionen initierade i februari 2014 en utvärdering av EU:s naturvårdsdirektiv (en s.k. fitness check). Utvärderingen inbegriper frågeställningar om huruvida direktivens mål har uppnåtts, om direktiven är kostnadseffektiva, om de är i överensstämmelse med annan EU-lagstiftning och om de fortfarande behövs. Utvärderingen omfattar även frågan om huruvida målen för direktiven på ett tydligt sätt bättre uppnås på EU-nivå än på nationell nivå.

f) Åtterrapporering från internationella möten

i. Klimatkonventionen (UNFCCC) , Marrakech, 7-18 november 2016

- 22:a partsmötet i för Klimatkonventionen (COP 22)
- 12:e partsmötet för Kyotoprotokollet (CMP 12)
- Första partsmötet för Parisavtalet (CMA 1)

ii. Konventionen för biologisk mångfald (CBD), Cancun 4-17 december 2016

- 13:e partsmötet för Konventionen om biologisk mångfald (CBD COP 13)
- 8:e partsmötet för Cartagenaprotokollet om biosäkerhet (COP-MOP 8)
- 2:a partsmötet för Nagoyaprotokollet om tillträde till och rimlig och rättvis fördelning av vinster från utnyttjande av genetiska resurser (COP-MOP 2)

**iii. 66:e sammanträdet i den Internationella
valfångstkommissionen, Portoroz, 20-28 oktober 2016**

**iv. 9:e partsmötet för UNECE:s konvention om
gränsöverskridande konsekvenser av industriolyckor, Ljubjana,
28-30 november 2016**

= Information från kommissionen

Kommissionen avser informera om ett antal internationella möten som ägt rum sedan miljørådsmötet den 17 oktober.

g) REFIT-utvärdering av EU:s ekomärkning

= Information från den tjeckiska delegationen, med stöd av Belgien, Bulgarien, Frankrike, Kroatien, Italien, Slovenien och Österrike

Tjeckien önskar lyfta en övrig fråga där de uppmuntrar kommissionen att informera rådet om, och snarast publicera resultaten från, REFIT-studien om EU:s miljömärkningssystem EU Ecolabel (EU-Blomman) som underlag för fortsatta diskussioner och beslut om utvecklingen av systemet. Tjeckien menar att EU Ecolabel ska fortsätta att utgöra en viktig del av EU:s miljöpolitik och bidra till omställningen till en cirkulär ekonomi och hållbar utveckling.

h) Europeiska hållbarhetsveckan (ESDW) 30 maj-5 juni 2017

= Information från de österrikiska, franska och tyska delegationerna, med stöd av Italien och Tjeckien.

De österrikiska, franska och tyska delegationerna önskar informera om den europeiska hållbarhetsveckan som inleds den 30 maj 2017.

Hållbarhetsveckan tillkom 2015 på initiativ av Österrike, Frankrike och Tyskland.

i) Illaluktande luftföroreningar

= Information från den polska delegationen

Polen avser informera om problem med luktstörningar och peka på behovet av EU-gemensam lagstiftning inom området.

Luktstörningar har blivit en stor fråga i Polen de senaste åren. Polen noterar att frågan inte täcks av EU-gemensam lagstiftning om luftföroreningar och uppmantrar därför kommissionen att analysera problemet närmare och föreslå lämplig lagstiftning för att reglera frågan om luktstörningar på EU-nivå. Polen vill med detta inlägg be Malta som inkommande ordförande att föra upp frågan på rådets dagordning och be kommissionen att bistå med underlag.

j) Budapest Water summit 2016, Budapest 28-30 november 2016
= Information från den ungerska delegationen

Den ungerska delegationen önskar informera om den vattenkonferens som arrangerades i Budapest den 28-30 november 2016.

k) Arbetsprogrammet för det inkommande ordförandeskapet
=Information från den maltesiska delegationen

Det inkommande maltesiska ordförandeskapet avser informera om sitt arbetsprogram för det första halvåret 2017.